

Danmarks ratifikation.

I betragtning af den betydning der må tillægges de pågældende konventioner som bidrag til fastlæggelse af internationalt bindende regler om retsordenen på havet, og efter at de interesserede ministerier har givet deres tilslutning til, at Danmark nu ratificerer disse, søges der herved samtykke fra Folketinget til ratifikation af konventionen om det ydre territorialfarvand og den tilstødende zone, konventionen om det åbne hav, konventionen om fiskeri på det åbne hav og bevarelse af dets levende rigdomskilder samt den valgfri protokol om tvungen blæggelse af tvister.

Konventionen om det ydre territorialfarvand og den tilstødende zone.

Der har hidtil ikke kunnet opnås international enighed om territorialfarvands bredde. Medens en række lande herunder Danmark i overensstemmelse med folkerettens traditionelle regel om søterritoriets bredde har hævdet en 3-milegrænse, har Sverige og Norge fastholdt den gamle nordiske regel om en 4-milegrænse, Middelhavslandene 6 sømil og Sovjetunionen m. fl. 12 sømil. Spørgsmålet blev derfor også under konferencen i Genève om retsordenen på havet betegnet som det vigtigste problem og blev genstand for indgående forhandlinger. Imidlertid lykkedes det ikke konferencen at forlige de modstående synspunkter, som heller ikke fandt deres løsning under den af FN i 1960 indkaldte nye konference.

Uanset det negative resultat af forhandlingerne om søterritoriets bredde lykkedes det konferencen at nå til enighed om en konvention om de øvrige spørgsmål vedrørende det ydre territorialfarvand og den tilstødende zones afgrænsning og retsstilling.

Konventionen er inddelt i tre hovedafsnit, således at I. del indeholder bestemmelserne om det ydre territorialfarvand, II. del bestemmelserne om den tilstødende zone og III. del de afsluttende artikler.

Artikel 1 og 2 fastslår i al almindelighed statens højhedsret over det ydre territorialfarvand, luft- rummet derover samt havbunden og undergrunden under dette farvand.

Artikel 3-13 indeholder nærmere bestemmelser om afgrænsningen af det ydre territorialfarvand. Artikel 3 og 4 bestemmer, at den basislinje, fra hvilken det ydre territorialfarvands bredde måles ud mod det åbne hav normalt er lavvandslinjen, men at basislinjen på steder, hvor kystlinjen har dybe indskæringer, eller hvor der uden for denne ligger en bræmme af øer, kan drages ved at forbinde pas-

sende punkter med rette basislinjer, hvorved farvandene inden for linjen får karakter af indre territorialt farvand. I artikel 4, stk. 2-6 gives der herefter nærmere regler om dragningen af sådanne rette basislinjer. Hvis dragningen af en ret basislinje medfører, at nye områder inddrages som indre territorialfarvand, fastslår artikel 5, at der i disse vil bestå en ret til uskadelig gennemfart som fastsat i artiklerne 14 til 23.

Artikel 7 vedrører dragningen af rette basislinjer ved bugter, der i denne henseende defineres som en indskæring, hvis areal er mindst lige så stort som arealet af en halvcirkel, når diameteren trækkes tværs over munden. En ret basislinje kan herefter trækkes over bugtmunden, hvis afstanden ikke overstiger 24 sømil. Hvis afstanden er større, skal en basislinje på 24 sømil trækkes inde i bugten. Artiklens sidste stykke tager et særligt forbehold med hensyn til såkaldte historiske bugter. Artikel 8 og 9 indeholder særregler om havnemoler o. l. samt ankerpladser, medens artikel 10 og 11 definerer forskellen mellem øer og lavvandsgrunde og fastslår, at sidstnævnte intet selvstændigt territorialfarvand har, såfremt afstanden til nærmeste kyst er større end territorialfarvands bredde.

Hverken i folkeretskommissionen eller under konferencen lykkedes det under forhandlingerne om artikel 10 trods initiativ fra blandt andre Danmark at overvinde problemet om dragning af rette basislinjer ved øgrupper. Det danske standpunkt er, at når øgruppen er tilstrækkelig kompakt, d. v. s. når afstanden mellem øerne indbyrdes ikke overstiger søterritoriets dobbelte bredde, må det være berettiget at drage rette basislinjer mellem de yderste forbjerge.

Såfremt to staters kyster ligger overfor eller grænser op til hinanden, kan ifølge artikel 12 det ydre territorialfarvand, medmindre historiske eller andre særlige forhold kræver en anden afgrænsning, ikke udvides ud over midterlinjen fra punkterne på de to landes basislinjer.

I modsætning til folkeretskommissionens udkast, som bl. a. på dansk foranledning gav kyststaterne adgang til under visse omstændigheder at behandle enklaver af åbent hav i stræder som territorialfarvand, indeholder artiklen i den form, hvori den vedtoges, ikke nogen særregel om søterritoriets afgrænsning i stræder.

Et særligt afsnit i konventionen behandler spørgsmålet om retten til uskadelig gennemfart af det ydre territorialfarvand, idet der først i underafsnit A (artikel 14-17) gives bestemmelser herom, som gælder for alle skibe, medens underafsnit B (artikel 18-20) vedrører handelsskibe, underafsnit C (arti-